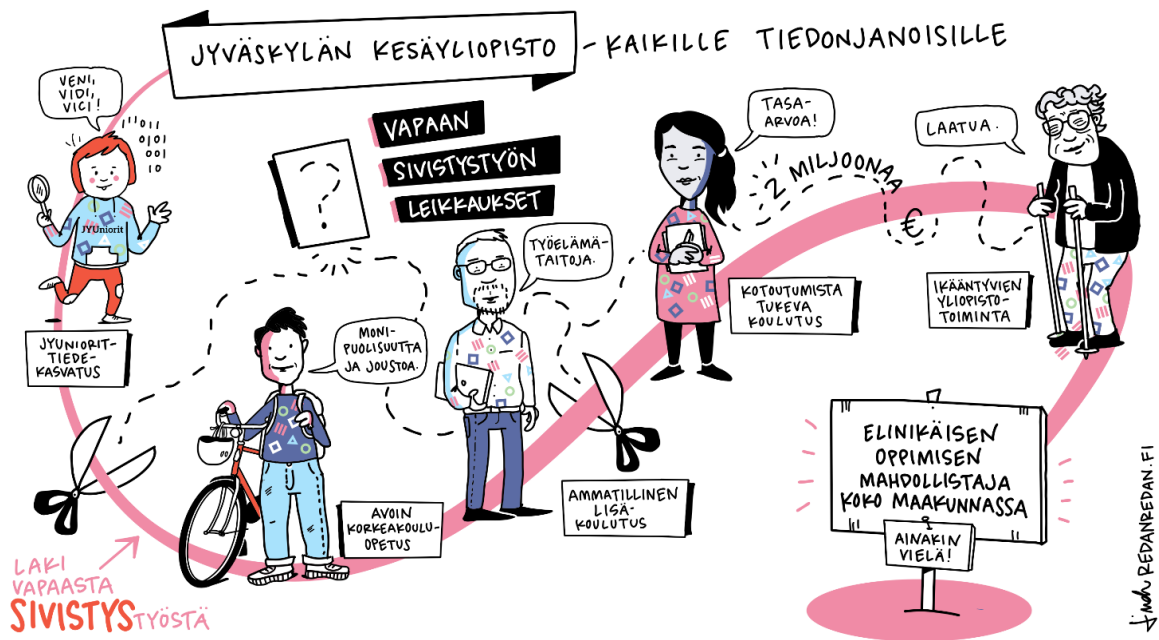

JYVÄSKYLÄN KESÄYLIOPISTOYHDISTYS RY.
TOIMINTAKERTOMUS
2025

SISÄLLYS

1	JYVÄSKYLÄN KESÄYLIOPISTO	3
1.1	Jyväskylän kesäyliopiston tehtävä	4
2	KOULUTUSTOIMINTA.....	5
2.1	Avoin korkeakouluopetus	5
2.2	Ammatillinen täydennyskoulutus	6
2.3	Ikääntyvien yliopisto	7
2.4	JYUniorit Lasten ja nuorten yliopistotoiminta	10
2.5	Kieli- ja monikulttuurisuuskoulutus	12
2.6	Hanketoiminta ja tilauskoulutukset	13
3	KESÄYLIOPISTON OPISKELIJA- JA OPETUSTUNTIMÄÄRÄ.....	15
3.1	Opiskelijamäärät	15
3.2	Opetustunnit	16
4	HALLINTO	19
4.1	Kesäyliopistoyhdistys	19
4.2	Toimi- ja opetustilat	21
4.3	Markkinointi ja tiedottaminen.....	21
4.4	Toiminnan talous	23

1 JYVÄSKYLÄN KESÄYLIOPISTO

Kesäyliopiston toimintaympäristön muutokset

Vapaan sivistystyön toimintaympäristö oli vuonna 2025 murroksessa. Julkisen talouden kiristyminen heikensi alan toimintaedellytyksiä ja lisäsi tarvetta arvioida vapaan sivistystyön rakenteita ja roolia osana koulutusjärjestelmää. Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnisti tulevaisuustyöryhmän uudistamaan alan tavoitetilaa ja kehittämään oppilaitosten toimintaa pitkällä aikavälillä. Väestön ikääntyminen, digitalisoituminen ja muuttuvat osaamistarpeet lisäsivät elinikäistä oppimista tukevien koulutuspalvelujen kysyntää. Vuoden aikana on myös selvitetty maahanmuuttajien kotoutumista tukevan koulutuksen siirtämistä opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuudesta työ- ja elinkeinoministeriön piiriin ja käynnistettiin Karvin arviointi, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa vapaan sivistystyön vaikuttavuudesta ja saavutettavuudesta alan kehittämisen tueksi.

Vuoden aikana kesäyliopisto osallistui muiden vapaan sivistystyön toimijoiden kanssa vaikuttamistyöhön, kuten valtiovarainministeriön esittämän noin 20 miljoonan euron rahoitusleikkauksen torjumiseen. Rahoitus turvattiin vuodelle 2026. Vapaa sivistystyö osallistui myös aktiivisesti keskusteluun kotouttamispalveluiden siirtämisestä koulutuslainsäädännön ulkopuolelle – muutos uhkaa toteutuessaan merkittävästi myös Jyväskylän kesäyliopiston rahoitusta (-20 %) ja maahanmuuttajakoulutuksen jatkuvuutta. Lisäksi kesäyliopistoon vaikuttaa hallituksen tavoite käynnistää syksyllä 2026 opintosetelikoikeilu, joka mahdollistaa 30 opintopisteen maksuttomat avoimet korkeakouluopinnot ilman tutkintopaikkaa jääneille nuorille ja maksullisen korkeakoulututkinnon suorittaminen avoimia yliopisto-opintoja hyödyntäen.

Jyväskylän kesäyliopiston vuosi 113. Toimintavuosi

Vuosi oli monipuolinen ja tapahtumarikas. Ikääntyvien yliopistossa juhlittiin toiminnan 40-vuotista taivalta, avoin korkeakouluopetus ja ammatilliset lisäkoulutukset rikastuttivat aikuisten oppijoiden arkea, ja maahanmuuttaneiden kotoutumista tuettiin aktiivisesti suomen kielen kursseilla. JYUniorit toivat vilkasta toimintaa kampukselle koulujen loma-aikoina. Koulutustoiminnan rinnalla totuteltiin uuteen valtionrahoitusmalliin, tiivistettiin yhteistyötä kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa, vahvistettiin kestävyysajattelua ja kehitettiin kansainvälistä toimintaa. Henkilöstössä tapahtui muutoksia ja tarpeen oli keskittyä myös työhyvinvointiin. Määrällisesti tarkasteltuna vuosi päättyi myönteisesti sekä talouden että järjestettyjen opetustuntien osalta.

1.1 Jyväskylän kesäyliopiston tehtävä

Vuonna 1912 käynnistyi Jyväskylässä maan ensimmäinen ”kesäsemesteri”, jossa opetusta antoivat Helsingin yliopiston professorit. Kesäsemesteristä kehittyi Jyväskylän kesäyliopisto, joka yhdessä opettajaseminaarin ja kirjaston kanssa toimi pohjana yliopiston syntymiselle kaupunkiin. Myöhemmin kesäyliopistoja avattiin muihinkin kaupunkeihin ja nykyisin Suomessa toimii 19 kesäyliopistoa. Kesäyliopistojen toimintaa ohjaa laki vapaasta sivistystyöstä (1765/2009): ”Kesäyliopistot ovat alueellisen koulutustarjonnan oppilaitoksia, joiden toiminnassa painottuvat avoin korkeakouluopetus sekä alueen muihin osaamis- ja sivistystarpeisiin vastaaminen ottaen huomioon myös korkeakoulutettu väestö”.

Jyväskylän kesäyliopistoa on 22.12.1997 alkaen ylläpitänyt Jyväskylän kesäyliopistoyhdistys ry. Yhdistys on hyväksymässään strategiassa (2023–2027) määritellyt toiminnalle tavoitetilan, joka pyritään saavuttamaan vuoteen 2030 mennessä: ”Kesäyliopisto toteuttaa elinikäisen oppimisen periaatetta ja opiskelijoiksi ovat tervetulleita kaikki opinhaluiset iästä, asuinpaikasta ja aiemasta koulutuksesta riippumatta.”

Opetus ja kulttuuriministeriö on 29.11.2012 myöntämässään ylläpitämisluvassa määritellyt koulutustehtävän: ”Jyväskylän kesäyliopisto järjestää avointa korkeakouluopetusta, työelämän valmiuksia ja osaamista kehittävää sekä muuta vapaan sivistystyön koulutusta mukaan lukien ikääntyvien yliopistokoulutus. Kesäyliopiston koulutustarjonnassa painottuvat oikeustieteelliset, yhteiskunnalliset, luonnon- ja terveystieteelliset sekä taidealojen aineet ja aihealueet.”

Koulutustehtävää toteutetaan seuraavin painopistealuein:

- ammatillinen lisäkoulutus
- avoin korkeakouluopetus
- ikääntyvien yliopistotoiminta
- kieli- ja kulttuurikoulutus ml. maahanmuuttajille suunnatut koulutukset
- kulttuuri-, harrastus- ja yleissivistävä koulutus
- lasten ja nuorten yliopistotoiminta (JYUniorit)

2 KOULUTUSTOIMINTA

2.1 Avoin korkeakouluopetus

Avoin korkeakouluopetus on kesäyliopistoille laissa määritelty tehtävä, joka osaltaan profiloi kesäyliopistojen toimintaa suhteessa muihin vapaan sivistystyönoppilaitoksiin. Avointa korkeakouluopetusta tarjottiin Lapin, Turun, Oulun, Itä-Suomen, Tampereen, Helsingin ja Jyväskylän yliopistojen sekä Taideyliopiston opetussuunnitelmien mukaisesti. Jyväskylän yliopiston kanssa sovittua tutkinto-opiskelijoiden alennettua opintomaksua hyödynnettiin edelleen aiempien vuosien tapaan melko paljon. Yhteistyökoulutuksia muiden kesäyliopistojen kanssa jatkettiin.

Vuodelle tavoitteeksi asetettu 1000 opetustunnin määrä ei tullut täyteen, mikä on pudotus edellisestä vuodesta. Opetustunteja toteutettiin 893. Vuoden aikana 150 opiskelijaa ilmoittautui 485 opintojaksolle. Suurella osalla opiskelijoista oli tavoitteena suorittaa perus- tai aineopinnot. Aikaisempien vuosien tapaan kesäyliopiston opintotarjonta oli suunniteltu paikkakunnan ja koko maakunnan opiskelumahdollisuuksia täydentäväksi. Opinnot koostuivat oppiaineista, joita maakunnassa ei muutoin voi opiskella avoimena korkeakouluopintoina, kuten mm. Kuvataide ja tanssipedagogiikka. Lähes kaikki keväälle 2025 suunniteltu opetus toteutui, mutta syksyllä suunnitellusta opetuksesta osa peruuntui vähäisen ilmoittautujamäärän vuoksi, mm. palvelumuotoilun perusopinnot, ruotsin perusopinnot, sekä mikroyrittäjyyden opintokokonaisuus.

Vuoden aika tehtiin yhteistyötä alueen muiden avointa korkeakouluopetusta tarjoavien oppilaitosten kanssa ja osallistuttiin OKM:n asettamaan avointa korkeakouluopetusta kehittävän ohjausryhmän toimintaan edustaen ryhmässä vapaan sivistystyönoppilaitosten verkostoa.

Tavoitteet vuodelle 2025	Toteutuminen
Avointa yliopisto- ja korkeakouluopetusta järjestetään vähintään 1000 opetustuntia.	Toteutui 893 opetustuntia
Jyväskylän yliopiston tutkinto-opiskelijat suorittavat vähintään 300 opintopistettä Kesäyliopiston kautta.	Ei toteutunut, opintopisteitä suoritettiin 200.
Kehitetään kesäopintojen tarjontaa vastaamaan paremmin kesällä opiskelevien tutkinto-opiskelijoiden tarpeita. Tarjotaan 3 opintojaksoa touko-elokuun aikana.	Toteutui.
Kartoitetaan mahdollisuuksia avoimien ammattikorkeakouluopintojen tarjontaan ottamiseen.	Toteutui, mutta sopivaa koulutustarjontaa ei löytynyt.
Kehitetään erityisesti väyläopintojen ohjausta ja ohjauksellista viestintää.	Toteutui, mm. uusien väyläopintojen suunnittelussa.

2.2 Ammatillinen täydennyskoulutus

Vuonna 2025 järjestettiin 44 ammatillista täydennyskoulutusta, joissa oli yhteensä 1157 osallistumista (1122 henkilöä). Koulutuksista kertyi 2239 opetustuntia. Pääasiallisena kohderyhmänä oli opetus-, kasvatus- ja ohjausalan sekä sosiaali- ja terveysalan henkilöstö. Lisäksi muutamia koulutuksia suunnattiin organisaatioiden kehittämisen ja hallintotehtävissä toimiville. Opintotarjonnan keskiössä säilyivät 10–60 opintopisteen laajuiset, osaamisperusteiset koulutukset, joista hyväksytyt suoritustiedot tallennettiin Koski-tietovarantoon 145 opiskelijan osalta. Tarjontaan tuotiin myös useampia lyhyitä (alle 20 ot) koulutuksia, kuten suosittu Hyväksymis- ja omistautumisterapian (HOT) menetelmäkoulutus.

Keski-Suomen sivistys- ja oppimisverkoston (ent. O3 Keski-Suomi) toimintaa jatkettiin yhdessä Keski-Suomen kuntien ja Keski-Suomen liiton kanssa. Yhteistyön puitteissa kesäyliopisto koordinoi maakunnan opetus- ja sivistystoimen henkilöstön täydennyskoulutusta sopimuskaudella 2025–2026. Vuonna 2025 järjestettiin viisi koulutuskokonaisuutta, jotka toteutettiin verkkovälitteisesti saavutettavuuden varmistamiseksi. Suunnittelussa tehtiin yhteistyötä verkostoon kuuluvien kuntien kanssa ottaen huomioon ajankohtaiset koulutustarpeet. Perinteikkäät, valtakunnalliset koulu- ja opintosihteerien täydennyskoulutuspäivät tavoittivat uusia osallistujia. Vuoden aikana tehtiin maakunnallista järjestämällä Keski-Suomen liiton, Etelä-Savon Liiton, Mikkelin kesäyliopiston ja Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa yhdessä kuntapäättäjien koulutussarja, jonka tavoitteena oli antaa kuntavaaleissa valituille vahva tietopohja luottamushenkilönä toimimisen tueksi. Koulutussarjaan osallistui Keski-Suomesta 18 kuntaa, Etelä-Savosta 9 kuntaa ja Pohjois-Savosta yksi kunta.

Tavoitteet vuodelle 2025	Toteutuminen
Ammatillisia lisäkoulutuksia järjestetään vähintään 2000 ot.	Toteutui 2239 opetustuntia.
Koulutustarjonnassa säilytetään vakiintuneita koulutuksia, joihin kohdistuu säännöllistä kysyntää	Toteutui, esimerkiksi Seksologia 1 30 op ja 60 op Dialogis-voimavarakeskeinen työnohjaajakoulutus
Kartoitetaan koulutustarpeita pääkohderyhmien ohella myös muilta ammattialoilta ja pyritään tarjoamaan tarvelähtöisesti koulutuksia uusille kohderyhmille	Toteutui osin. Muutamia koulutuksia suunnattiin uusille kohderyhmille mutta ei systemaattisesti kartoitettuun osaamistarpeeseen perustuen.
Jatketaan tai aktivoidaan verkostomaista yhteistyötä ja koulutussuunnittelua keskeisten yhteistyötahojen kanssa: <ul style="list-style-type: none"> Sosiaali- ja terveysala: Keski-Suomen hyvinvointialue. Opetus- ja sivistystoimi: O3-verkoston, nyk. Keski-Suomen Sivistys- ja oppimisverkoston (KESO) kasvataminen. Kesäyliopistoverkosto: Valitaan kesäyliopistojen yhteisestä koulutuskorista tarjontaan vähintään viisi koulutusta ja tarjotaan verkostolle vähintään viisi koulutusta. 	Toteutui osin. <ul style="list-style-type: none"> Järjestettiin kuntapäättäjäkoulutusta. Tiedotettiin sote-alan opintotarjonnasta. KESO jatkoi toimintaansa supistuneella verkostolla ja budjetilla, Koulutuskorista valittiin 7 ammatillista täydennyskoulutusta, mutta tarjolle ei asetettu omia koulutuksia. Ikääntyvien yliopiston kurssit asetettiin tarjolle verkkoikis.fi-sivustolle.
Jyväskylän yliopiston jatkuvaa oppimista edistävä yhteistyö.	Ei toteutunut.
Kuntien TE-palvelut: Koulutustarjonnan esilletuominen oma- valmentajille TE24-uudistuksen jälkeen.	Toteutui osin (osana kuntapäättäjäkoulutusta)

2.3 Ikääntyvien yliopisto

Ikääntyvien yliopistossa vietettiin 40. juhlavuotta akateemisen sivistysyliopiston hengessä. Vuoden aikana järjestettiin korkeatasoisia luentoja, kulttuuritilaisuuksia ja opintomatkoja tiiviillä yhteissuunnittelulla osallistujien kanssa. Vuoden aikana vahvistettiin myös seniorien digi-taitoja ja kansainvälisiä kumppanuuksia.

Ikääntyvien yliopisto tavoitteena on tarjota elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia pääasiassa työelämästä eläkkeelle siirtyneille. Toiminta tukee ikääntyvien itsenäistä elämää, hidastaa en-nenaikaista vanhenemista ja ennaltaehkäisee iän myötä tulevia sairauksia. Suomessa toiminta käynnistyi 1985 kesäyliopiston, Jyväskylän yliopiston ja kaupungin yhteistyössä professori Eino Heikkisen aloitteesta ja laajeni Jyväskylästä muihinkin yliopistokaupunkeihin. Toiminnalla on vahva mahdollisuus kehittyä edelleen, sillä vuonna 2025 yli 70-vuotiaiden suomalaisten määrä ylitti ensimmäisen kerran miljoonan rajan (18 % väestöstä).

Toiminnan tavoitteet:

- Ikääntyvän ihmisen fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen kuntoisuuden ylläpito ja kohen-taminen.
- Tarjotaan ikääntyville mahdollisuuksia tieteellisen tiedon hankkimiseen, vireyden ja it-setunnon ylläpitämiseen ja parantamiseen sekä omien vaikutusmahdollisuuksien lisää-miseen.
- Vastataan ikääntyvien konkreettisiin oppimistarpeisiin erityisesti tietoyhteiskuntataito-jen alueella.

Tavoitteisiin pyritään järjestäen monitieteisiä luentoja, seminaareja, kursseja ja opintomatkoja sekä tukea digitaitoihin.

Jyväskylän Ikääntyvien yliopisto on Suomen johtava Ikis-toimija, jonka luennoille ja kursseille osallistutaan koko maasta. Valtakunnallista toimintaa vahvistaa vuonna 2024 julkaistu Verkko-Ikis-brändi, joka kokoaa yhteen portaaliin koko maan Ikääntyvien yliopistotoiminnan. Käytän-nössä valtaosa opetussisällöistä tuotetaan Jyväskylästä. Verkkovälitteiset luennot ovat vakiin-nuttaneet paikkansa monen yhteistyöopiston ja yksittäisen seniorin arjessa. Verkkotarjontaa ei poista kohtaamisten tarvetta, vaan Ikääntyvien yliopistossa järjestetään opetusta myös lä-hiopetuksena. Opiskelijoille halutaan antaa mahdollisuus valita opiskelutapa elämäntilanteen ja mieltymysten perusteella.

Vuoden aikana järjestettiin 1 526 opetustuntia. Jyväskylän Kesäyliopistoon ilmoittautuneita eläkeläisiä oli 1 753 (netto). Ikääntyvien yliopiston lähiopetukseen ilmoittautuneita oli 678 (netto). Ikääntyvien yliopiston verkko-opetuksen nettoluku oli 153 opiskelijaa. Luentotoimin-taan (lähi- ja verkko) ilmoittautuneita oli 1 226 (netto).

Osallistumisten määrä (brutto) oli vähintään 26 500 kun huomioidaan myös yhteistyöoppilai-toksissa luentoja seuraavat. Luennoille osallistuttiin Jyväskylän lisäksi kansalaisopistoista, ke-säyliopistoista tai kirjastoista ympäri Suomen. Yhteensä 46 yhteistyötahon kautta luentoja seu-rattiin 57 paikkakunnan saleissa. Kuulijoita yksittäisillä luennoilla oli 400–1000, mutta koska samalla koneella tai luokassa on voinut olla useampiakin henkilöitä, tavoittivat suosituimmat

luennot runsaasti suuremman kuulijajoukon. Luentosarjat suunniteltiin yhdessä osallistujien kanssa. Kuulijoita kiinnostivat erityisesti Pekka Haaviston ja Pasi Raiskinmäen avaus juhluvuoden syksynä, professori Liisa Keltikangas-Järvisen luento ja juhluvuoden päättänyt Pirkko Lahden, Heli Pruukin ja Mikko Kuustosen tähdittämä iltapäivä lohdusta. Lohdun iltapäivä järjestettiin yhteistyössä Jyväskylän seurakunnan kanssa.

Ikääntyvien yliopiston kurssitoimintaa järjestettiin mm. filosofiasta, medialukutaidosta, kirjoittamisesta ja kielistä. Opintomatkailu nautti suosiota ja matkoja järjestettiin kotimaahan ja ulkomaille Alankomaihin ja Espanjaan.

Verkossa toimiminen on kansalaisen perustaito, mutta edelleen osalla senioreista digitaidot ovat puutteellisia. Ikääntyvien yliopisto pitää yllä vapaaehtoisista koottua digineuvoja-verkostoa (ent. Geronet), jonka tavoitteena on auttaa senioreita digihaasteissa. Digineuvojat tarjoavat vertaistukea sekä Jyväskylässä että maakunnan muissa kunnissa. Vuonna 2025 noin 30 aktiivista digineuvojaa työskenteli yhteensä 1 726 tuntia. Tuntimäärä sisältää vertaistuen lisäksi kursseilla tutorointia, ohjausta kirjastoissa, kokouksia, koulutuksia sekä muuta digineuvontaan liittyvää toimintaa. Rekisteröityneitä digineuvojia oli 43. Digineuvojien työskentely on varsin merkityksellistä, sillä se keventää mm. kirjastoihin kohdistuvaa painetta ohjata ikäihmisiä yhteiskunnan edellyttämässä tietotekniikkataidoissa. Vapaaehtoisten tarjoama maksuton apu mahdollistaa myös vähävaraisten tuen saannin ja on tärkeää niille, jotka eivät pääse esimerkiksi liikuntakykynsä vuoksi opiskelemaan tietokoneluokkiin tai joille muu tarjottu opetus on liian nopeasti etenevää. Vuoden aikana jatkettiin yhteistyön tiivistämistä muiden digineuvontapalveluja järjestävien tahojen, kuten Vanhustyön keskusliiton ja paikallisten senioriopettajien kanssa. Digineuvojen työtä ja tuen vahvistumista maakuntaan varmistettiin myös Digibuusti! -hankkeella, jota toteutetaan yhdessä JAMK:n kanssa (2024–2026). Ikääntyvien yliopiston ydintehtävä on kesäyliopiston ylläpitölupaan nojaten koulutusten järjestäminen. Vapaaehtoistyön koordinointiin ei ole yrityksistä huolimatta löytynyt uutta vastuutahoa, mutta selvittelyä jatketaan vuonna 2026.

Digibuusti!-hanke tavoitti vuonna 2025 suoraan noin 1600 henkilöä ja välillisesti 4500 henkilöä. Vuonna 2025 pidettiin yhteensä 52 digitietoiskua/luentoa/infotilaisuutta. Jyväskylän kaupunginkirjastolla pidettyihin digitietoiskuihin osallistui livenä tai striimin kautta 1048 henkilöä ja tallenteita seurasi 299 henkilöä. Digibuusti! järjesti lisäksi valtakunnallisen digitukijoiden verkostopäivän yhdessä Digi- ja väestötietoviraston kanssa sekä Keski-Suomen digitukiverkostolle oman verkostopäivän. Keski-Suomen verkostolle lähetettiin säännöllisesti uutiskirjeitä ja järjestettiin Teamsin välityksellä verkostokahveja. Yhteistyötä tehtiin Eläkkeensaajien keskusliiton kanssa pohjoisen Keski-Suomen digineuvojatilanteen parantamiseksi, ja neuvojatoiminta saatiin aloitettua Kinnulassa, Karstulassa ja Saarijärvellä.

Ikääntyvien yliopisto teki valtakunnallista yhteistyötä osallistuen ikääntyvien yliopistotoiminnan valtakunnallisen neuvottelukunnan toimintaan. Neuvottelukunnan jäseniä olivat rehtori Leena Meriläinen (pj.), koulutussihteeri Jaana Rossi, Hannu Salvi ja Päivi Eskola. Ikääntyvien yliopistoa Jyväskylän kaupungin ikääntyneiden neuvostossa edusti Hannu Salvi.

Kansainvälistä yhteistyötä syvennettiin tekemällä Erasmus+ -rahoituksella vastavierailu Espanjan Burgosin ikääntyvien yliopistoon. Matkalla digineuvojista ja suunnitteluryhmästä koottu ryhmä tutustui myös Madridin ikääntyvien yliopistoon. Nordplus-rahoitteista dis- ja misinformaatiokasvatukseen liittyvää hanketta jatkettiin yhdessä Vanhustyön keskusliiton, Viron vapaan sivistystyön keskusjärjestön ja Liettuasta Ikääntyvien yliopiston kanssa.

Suunnitteluryhmä osallistui aktiivisesti opetusohjelman suunnitteluun hyödyntäen yleisön antamia äänestystuloksia luentoaiheita (äänestäneitä opiskelijoita oli noin 300). Suunnitteluryhmän jäsenet vuonna 2025 olivat Hannu Salvi (puheenjohtaja), Päivi Eskola, Hannu Ikonen, Seppo Lundstedt, Jukka-Pekka Mecklin, Leena Meriläinen, Marketta Mäkinen, Maija Pitkänen, Juha Saltevo, Kirsi Suokas, Eila Tiainen, Mikko Valkonen ja Tapani Äijänen.

Ikääntyvien yliopistotoimintaa ohjaa johtoryhmä (suluissa varajäsenet). Johtoryhmän puheenjohtajana toimi lehtori Susanna Paloniemi (Milla Saajanaho). Ryhmän muut jäsenet olivat tutkimusjohtaja Katja Kokko (Sira Karvinen), yliopistonlehtori Anne Viljanen (Kirsi Keskinen), yliopistonopettaja Päivi Eskola (Virpi Uotinen), dosentti Riitta Hänninen (Teppo Kröger), rehtori Timo Tikka (Pirjo Ikkala), yksikönjohtaja Pekka Risku JAMK (Siru Lehto), opiskelijajäsen ja suunnitteluryhmän puheenjohtaja opetusneuvos Hannu Salvi (Juha Saltevo), TKKI-päällikkö Toni Ruohonen K-S hyvinvointialue (Simo Reipas) ja rehtori Leena Meriläinen. Ryhmän sihteerinä toimi koulutussihteerä Jaana Rossi.

Ikääntyvien yliopiston johtoryhmän kunniajäsen Ahti Rekonen menehtyi korkeassa 95-vuoden iässä kesällä 2025.

Vuoden päätteeksi tarkastettiin ikääntyvien yliopiston opettaja FM Viivi Korpelan yhteiskuntapolitiikan väitöskirja "Signing in to society: Reflections on digital skills, support, and inclusion in later life". Väitös vahvisti käsitystä siitä, että ikääntyvät tarvitsevat tukea pysyäkseen digitalisoituvan yhteiskunnan aktiivisina jäseninä ja oppivat digitaatioita tehokkaasti vertaisiltaan. Ikääntyvien yliopiston digineuvojat olivat tärkeässä roolissa väitöskirja-aineistoa koottaessa.

Tavoitteet vuodelle 2025	Toteutuminen
Järjestetään 1300 vos-tuntia.	Toteutui 1 526 tuntia.
Opiskelijoita on rekisteröitynyt 1500 (netto), osallistumisia on noin 25000 (brutto-opiskelijamäärä).	Toteutui. Rekisteröityneitä opiskelijoita oli 1753, osallistumisia noin 26500.
Verkko-ikis.fi palvelussa tarjotaan vähintään 20 luentoa tai kurssia. Verkko-opintoihin on ilmoittautunut vähintään 300 henkilöä.	Toteutui osin. Sivustolla oli tarjolla yli 50 luentoa tai kurssia. 153 ilmoittautunutta oli verkko-opintoihin (tässä ei huomioida verkon kautta luentoja seuraavia).
Oppilaitosyhteistyötä tehdään luentojen osalta vähintään 50 yhteistyötahon kanssa.	Toteutui 46 tahon kanssa, jotka välittivät luennot 57 paikkakunnalle.
Keski-Suomessa toimii kauttamme vähintään 50 digineuvojaa, vähintään viidessä kunnassa.	Toteutui osin, 43 digineuvojaa toimi viidessä kunnassa (Jyväskylä, Muurame, Äänekoski, Laukaa, Toivakka).

Ikääntyvien yliopistotapahtumien alueellista kattavuutta lisätään yhteistyössä Keski-Suomen maakunnan kuntien ja muiden toimijoiden kuten liike-elämän ja eläkeläisjärjestöjen kanssa.

Toteutui, yhteistyö pysyi aktiivisena.

2.4 JYUniorit Lasten ja nuorten yliopistotoiminta

JYUniorit Lasten ja nuorten yliopisto on 11 toimintavuoden aikana kehittynyt monitieteiseksi ja monipuoliseksi tiedekasvatuksen muodoksi, jota toteutetaan osana Jyväskylän yliopiston Tiedettä kaikille -toimintaa. JYUniorit-toiminnan tavoitteena on

- kannustaa lapsia uteliaisuuteen ja kriittiseen ajatteluun,
- tehdä yliopistoa tutuksi ja tarjota näkemyksiä akateemisesta kulttuurista sekä sen roolia yhteiskunnassa,
- vahvistaa yliopistojen avoimuutta sekä mahdollistaa yliopistomaailman sekä lasten ja nuorten kohtaamisia,
- kannustaa lapsia ja nuoria tutustumaan eri tieteenaloihin,
- lisätä nuorten ymmärrystä erilaisista koulutusvalinnoista ja uravaihtoehtoista sekä
- tarjota kunnioittava ilmapiiri ilman suorituspainetta.

JYUniorit-toiminnan kohderyhmänä ovat 5–18-vuotiaat lapset ja nuoret. Toimintaa organisoivat Jyväskylän kesäyliopisto (Kristiina Niemi-Kaija), Jyväskylän yliopiston Avoimen tiedon keskuksen Tiedemuseo (Jonna Timonen) sekä Keski-Suomen LUMA-keskus (Anni Aroluoma, Anniina Koliseva) osana Jyväskylän yliopiston Tiedettä kaikille -toimintaa. Jyväskylän kesäyliopiston roolina on toteuttaa kouluaikojen ulkopuolisia tiedekerhoja ja -leirejä yhteistyössä Jyväskylän yliopiston opiskelijoiden ja henkilökunnan kanssa. Yhteistyössä mukana olivat Jyväskylän yliopiston Historian ja etnologian laitos, Yhteiskuntatieteiden ja filosofian laitos, IT-tiedekunta, Bio- ja ympäristötieteiden laitos, Opettajankoulutuslaitos, Musiikin, taiteen ja kulttuurin tutkimuksen laitos sekä Kasvatustieteiden laitos.

Vuonna 2025 kesäyliopiston rekrytoimina JYUniorit-ohjaajina toimi yhteensä 26 historian, kulttuurin, taidekasvatuksen, taloustieteen, liikunnan, tietojenkäsittelyn, kielten, varhaiskasvatuksen, musiikin, kirjallisuuden ja opettajankoulutuksen ja luonnontieteiden opiskelijaa. Jyväskylän kesäyliopisto maksoi opiskelijoille palkkaa yhteensä noin 2600 opetustunnilta. Kesäyliopisto kohdentaa lisäksi yhden henkilötyövuoden JYUniorit-vapaa-ajan tiedekasvatuksen toteutukseen ja kehittämiseen. Työpanos kohdentuu myös yliopiston hyödyksi osana Tiedettä kaikille -toimintaa vahvistaen samalla myös yliopiston yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Vuoden aikana järjestettiin 2625 valtionosuuteen oikeuttavaa opetustuntia, jotka koostuivat seuraavista toimista: 10 Lasten tiedelauantaita (kevällä 8 ja syksyllä 2). Tammikuussa järjestetyt Lasten tiedelauantait toteutettiin osana valtakunnallista Tieteen päivää. Lisäksi järjestettiin kuusi tiedekerhoa (á 32 ot). Monialaisia tiedeleirejä (á 32–40 ot) järjestettiin yhteensä 36 koulujen loma-aikoina. Teemoina olivat historia, kielet ja kulttuurit, taide, keksinnöt, luonto, ani-

maatio, taloustieteet, peliohjelmointi, pelisuunnittelu, avaruustutkimus ja arkeologia. Alueellisesti toimintaa toteutettiin Jyväskylässä, Joutsan Rutalahdessa ja LUMA-yhteistyönä Konnevedellä.

Yhteensä toteutui 52 leiriä, työpajaa tai muuta aktiviteettia, joissa oli 429 ilmoittautunutta. Lisäksi osallistuttiin tiede- ja taidetapahtumiin (kuten Yläkaupungin yö, Tutkijoiden yö, Lasten Lystikylä), joissa JYUniorit-toimintaan tutustui yli tuhat lasta.

Suomen kulttuurirahasto myönsi Jyväskylän kesäyliopistolle Tiede tutuksi –apurahan, joka käytetään vuosina 2026–2027. Hankkeessa järjestetään maksuttomia tiedepajoja, kuusi työpajaa koululuokille (yht. 140 koululaista) ja kaksi non-stop työpajaa (yht. 150 lasta) materiaaleineen. Hankkeessa tuotettava oppimateriaali kannustaa tutkimaan elämyksellisesti tuttuja ja ennen tuntemattomia paikkoja sekä liikkumaan Jyväskylän ympäristössä, erityisesti Jyväskylän yliopiston kampusalueella. Hanke vastaa JYUniorit-tiedeleireillä on nousseeseen opintomateriaalitarpeeseen tuoda esille Seminaarinmäen kulttuurihistoriallinen monikerroksellisuus ja luonnon monimuotoisuus lapsilähtöisesti. Yhteistyökumppaneina toimivat Jyväskylän yliopiston eri laitokset sekä Jyväskylä-seura

Toimintaa ohjaa Jyväskylän yliopiston ja Jyväskylän kesäyliopiston välille vuosiksi 2025–2027 solmittu kumppanuussopimus. Sopimukseen pohjautuen Jyväskylän yliopisto tukee kesäyliopiston järjestämää JYUniorit-toimintaa vuosittaisella määrärahalla, jonka taso neuvotellaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Kesäyliopisto edustaa koko yliopistoa lasten tiedekasvatustoiminnan eurooppalaisessa kattojärjestössä (European Children's Universities Network EUCU.NET).

Vuosi 2025 oli ensimmäinen, jona ei järjestetty kursseja toisen asteen opiskelijoille. Toiminnasta luovuttiin kannattamattomana vähäisten osallistujamäärien vuoksi. Vuoden aikana ei näyttänyt aiheelliselta palata abi- tai muiden toisen asteen kurssien järjestämiseen.

Tavoitteet vuodelle 2025	Toteutuminen
Herätetään ja vahvistetaan kiinnostusta sivistykseen ja oppimiseen.	Toteutui.
Osallistutaan Tiedettä kaikille –konseptin kehittämiseen tiedeviestinnän ja -kasvatuksen asiantuntijoina.	Toteutui.
Solmitaan yhteistyösopimus JYU:n Avoimen tiedon keskuksen kanssa kaudelle 2025–2028.	Toteutui 2025–2027.
Järjestetään vähintään 40 tiedekasvatustoteutusta (tiedeleiri, tiedekerho, tiedetapahtuma), joista kertyy vähintään 2800 vos-tuntia.	Toteutui 52 tiedekasvatustoteutusta, joista kertyi 2625 opetustuntia.
Toiminnassa huomioidaan myös muut kuin suomenkieliset osallistujat sekä vahvistetaan varhaiskasvatus- ja yläkouluikäisille suunnattua tarjontaa.	Ei juurikaan toteutunut.
Kehitetään opiskelijaohjaajien ohjausta toiminnan toteutuksen eri vaiheissa.	Toteutui, ohjausta vahvistettiin.

Kehitetään maakunnallista yhteistyötä järjestäen toimintaa vähintään kolmen eri kunnan kanssa	Toteutui (Jyväskylä ja Joutsa, sekä Luman toteuttamana Konnevedellä). Leirejä ei toteutettu muissa kunnissa ohjaajaresurssien vuoksi.
Vahvistetaan toiminnan taloutta ja kehitetään toimintaa etsimällä taloudellisia tukijoita hanketoiminnan kautta.	Toteutui. Suomen kulttuurirahasto myönsi hankerahoituksen, joka kohdentuu vuoteen 2026.

2.5 Kieli- ja monikulttuurisuuskoulutus

Kielikurssit pysyivät monipuolisesti tarjonnassa eri asiakasryhmille, kuten avoimen yliopiston, ikääntyvien yliopiston, lasten ja nuorten yliopistotoiminnan sekä ammatillisen täydennyskoulutuksen ohjelmassa. Vieraan kielen kielikursseja järjestettiin italiasta ja hepreasta. Kaiken kaikkiaan vieraiden kielten kurseja, joita ei järjestetty osana JYUniorit tai Ikis-toimintaa tai avoimena yliopisto-opetuksena, toteutui 6 kpl (osallistumisia yht. 57, opetustunteja 138). Lisäksi lasten yliopistotoimintana järjestettiin kielikerhoja ja -leirejä, sekä ikääntyvien yliopistossa kurseja tavallisimmista matkailukielistä. Avoimena yliopisto-opetuksena taas toteutettiin opetusta englannista.

Vuonna 2025 järjestettiin yhteensä 1178 tuntia suomi toisena kielenä -kurseja etä- ja lähiopetuksena (pl. Lukutaito- ja kototutumiskoulutukset). Kurseille osallistuttiin 304 kertaa ja opiskelijoita oli 267.

Suomen kielen ja kulttuurin talvi- ja kesäintensiivikurssit toteutuivat vuonna 2025 menestyksekkäästi. Talvikurssilla osallistujia oli 46 neljässä eri tasoryhmässä ja kesällä 70 kuudessa eri tasoryhmässä. Kurseilla oli opiskelijoita 21 eri maasta. Kurssien palaute on erittäin myönteistä, erityisesti kehutaan opettajia, ryhmähenkeä ja kulttuuriohjelmaa. Tämä yhdistettynä palaavien opiskelijoiden määrään osoittavat, että kurssin kehittäminen kulkee oikeaan suuntaan.

Syksyllä 2025 järjestettiin menestyneesti Jyväskylän kaupungin tilaama suomen kielen alkeiskurssi, joka suunnattiin Jyväskylän kaupungin kotoutuja-asiakkaille. Kurssi järjestettiin syksyllä myös uudestaan, ja yhteistyötä Jyväskylän kaupungin, sekä työllisyyspalveluiden kanssa pyritään myös jatkamaan.

Vuonna 2018 voimaan tulleeseen vapaan sivistystyönlain (632/1998) muutokseen perustuen kesäyliopistolla oli mahdollisuus saada valtionavustusta luku- ja kirjoitustaidon perustaitojen opetukseen (UMAKO). Vuoden 2025 aikana järjestettiin yksi lukutaitokoulutus. Koulutus räätälöitiin edelliseen lukutaitokoulutukseen pohjaten, sekä alueen tarpeet huomioon ottaen työllisyyspalveluiden kanssa yhteistyössä. Koulutus on koko lukuvuoden mittainen, ja Jyväskylän kesäyliopisto vastasi kesä- sekä syyslukukauden järjestämisestä. Kesäyliopiston opetustunteja oli 498 ja osallistujia 12.

Tavoitteet vuodelle 2025	Toteutuminen
Järjestetään yhteensä 1150 tuntia vos-rahoitteista kieli- ja kulttuuriopetusta: Suomen kielen ja kulttuurin intensiivikurssit kevättalvella ja kesällä 2025 Jyväskylässä lähiopetuksena, yhteensä vähintään 800 vos-tuntia. Työelämälähtöisiä kielikursseja verkkopainotteisesti 350 vos-tuntia.	Toteutui. Tunteja yhteensä 1255.
Mikäli valtionrahoitus maahanmuuttaneiden lukutaito- ja kotoutumiskoulutukseen jatkuu, järjestetään lisäksi vähintään 1200 tuntia lukutaito- ja kotoutumiskoulutusta.	Ei toteutunut, lukutaitokoulutusta järjestettiin 498 tuntia.
Mikäli valtionrahoitus lukutaito- ja kotoutumiskoulutukseen lakkaa, pyritään löytämään uusia rahoituslähteitä alueen maahanmuuttajaväestön kielikoulutukseen.	Toteutui. Jyväskylän International Housen kanssa yhteistyössä, myös valtionrahoitus jatkui ja koulutusta toteutettiin yhteistyössä Jyväskylän kansalaisopiston kanssa.
Pyritään löytämään keinoja jatkaa kesinä 2023 ja 2024 pilotoitua maahanmuuttajanaisten suomen kielen kesäkoulutusta koulutusta lisärahoituksen loppumisen jälkeen Jyväskylässä ja mahdollisuuksien mukaan muissa Keski-Suomen kunnissa.	Toteutui, haettiin uutta rahoitusta maahanmuuttajanaisten kesäkoulutusta varten.
Osallistutaan alueellisiin maahanmuuttajakoulutuksen verkostoihin ja sekä tunnustellaan yhteistyömahdollisuuksia maahan muuttaneiden koulutuksien järjestämiseen eri kunnissa. Jatketaan yhteistyötä mm. työllisyyspalveluiden kanssa koulutustarpeiden kartoittamiseksi.	Toteutui, yhteistyötä työllisyyspalveluiden kanssa vahvistettu.
Kehitetään suomen kielen intensiivikurssien sisältöjä vastaamaan eri kohderyhmien tarpeisiin entistä paremmin ja kehitetään kurssien markkinointia.	Toteutui. Markkinointi tavoittanut kiinnostuneet ja kurssipalautteet ovat olleet hyviä.
Kielten verkkokurssien tarjontaa kehitetään suunnitelmallisempaan suuntaan. Pyritään laatimaan tarjontaa niin, että eri kurssien välille syntyy jatkumoita.	Toteutui. Kurseja on pyritty järjestämään niin, että opiskelija on voinut jatkaa opiskeluaan saumattomammin.

2.6 Hanketoiminta ja tilauskoulutukset

Kesäyliopisto on osassa hankkeista päävastuullinen toimija ja osassa yhteistyökumppani rajoitulla vastuulla.

Hankkeet, joissa kesäyliopisto oli vuonna 2025 päävastuullinen toimija	Toteutus-aika	Rahoitus	Muut toimijat
VOPA II: Vaikuttavat ja osallistavat opiskelijapalautteet osana vst-oppilaitosten arkea	5/2023–6/2025	OPH	
HYVO3 – Hyvinvointiosaamisen koulutuskonaisuus	5/2023–6/2025	OPH	
OPE: Opettajien elvytysosaamiskoulutus	1/2024–12/2025	OPH	
Kesäyliopistosta Eurooppaan – aikuiskoulutuksen kansainväliset mahdollisuudet	6/2024–11/2025	EU/Erasmus+	

Navigating mis- and disinformation at an older age: Enhancing democratic participation, social sustainability, and digital skills through creative workshops and good practices	6/2024–6/2026.	Nordplus	Medardas Cobotas Third Age University (Liettua), Vanhustyön keskusliitto (Suomi), The Estonian Non-Formal Adult Education Association (Viro)
Tekoälykäs ope – Tekoäly opettajan kumppanina	8/2024–6/2026	OPH	
Tiede tutuksi – Tiede selittämässä kotikau-pungin kehittymistä -tiedekasvatushanke	8/2025–12/2026	Suomen kulttuuri-rahasto	

Hankkeet, joissa kesäyliopisto oli yhteistyökumppanina	Toteutus-aika	Rahoitus	Muut toteuttajat (ensimmäisenä päävastuullinen toteuttaja)
Pätevöittävät opinnot varhaiskasvatuksen tehtäviin	6/2023–6/2025	Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus	JYU Avoin yliopisto, Keski-Pohjanmaan kesäyliopisto.
Osallistavan ja vastuullisen johtamisen askelmerkit kesäyliopistoissa	12/2023–12/2025	OPH	Tampereen kesäyliopisto Muut kesäyliopistot (6)
VEPO-voimaa johtajuuteen 5 op	2023–2025.	OPH	JYU Koulutusjohtamisen instituutti
Kohti Inklusiivista varhaiskasvatusta	5/2024–6/2026	OPH	Savonlinnan kesäyliopisto Muut kesäyliopistot (3)
Digibuusti! – peli-iloa ja digitaitoja Keski-Suomessa	3/2024–8/2026	EU/Maaseuturahasto	Jyväskylän ammattikorkeakoulu
Työyhteisö+	10/2025–7/2027	EU/ESR+	Tampereen kesäyliopisto Muut kesäyliopistot (3)

Tavoitteet vuodelle 2025	Toteutuminen
Toteutetaan kesäyliopiston kannalta tarkoituksenmukaisia hankkeita. Rahoitusta tavoitellaan seuraaviin teemoihin: JYUniorit-toiminnan kehittäminen, maakunnan sivistystoimen tarpeisiin vastaaminen, jatkuvan oppimisen edistäminen, seniorien digitaitojen vahvistaminen, kansainvälinen yhteistyö (Erasmus- tai Nordplus-rahoitus) ja toiminnan laadun kehittäminen.	Toteutui JYUniorit-toiminnan ja maakunnan tarpeiden osalta (mm. Tiede tutuksi ja Työyhteisö+ hankkeet)
Hankerahoitustavoite on 240 000 euroa.	Toteutui 247 909, osa hankkeista jatkuu vuosina 2026 ja 2027.

3 KESÄYLIOPISTON OPISKELIJA- JA OPETUSTUNTIMÄÄRÄ

3.1 Opiskelijamäärät

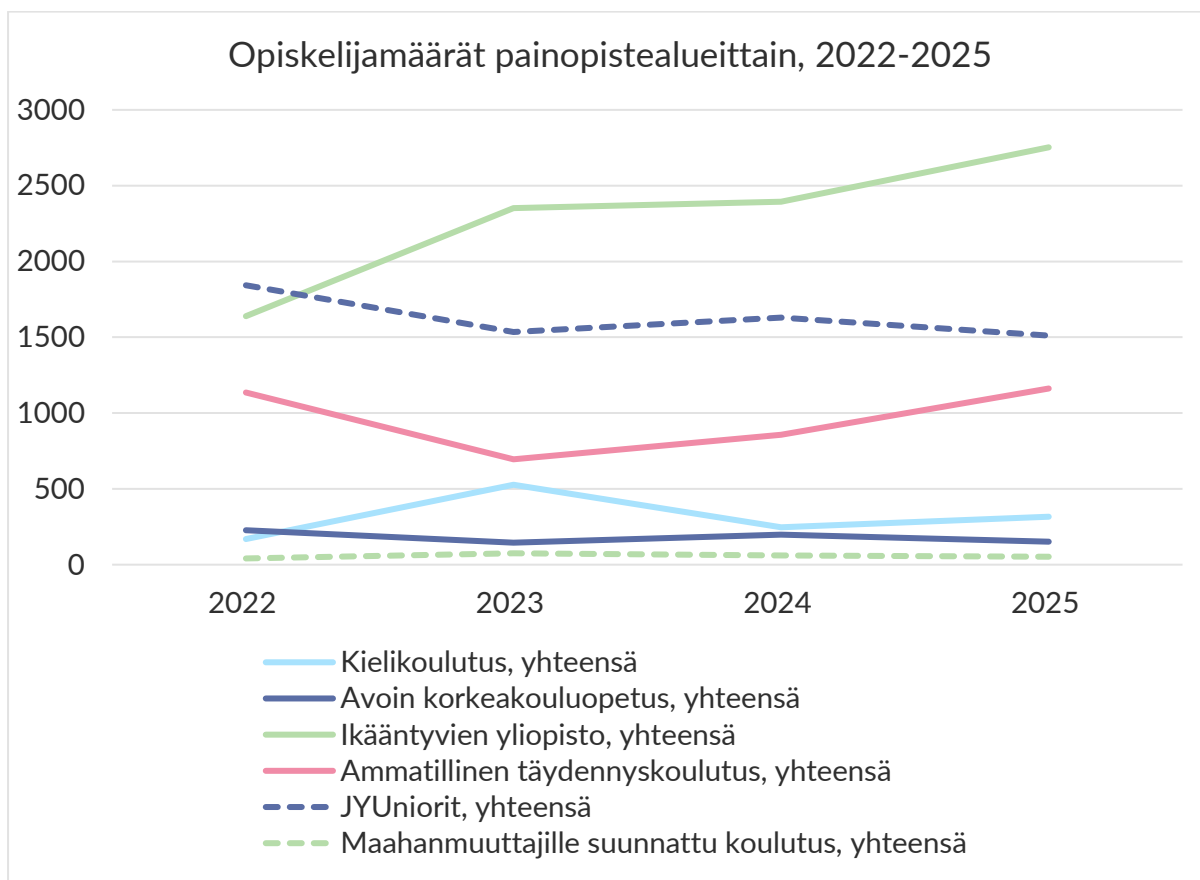
Vuonna 2025 kesäyliopistossa opiskeli 3 595 henkilöä, heistä

- 57 % ilmoitti kotipaikakseen Jyväskylän, 15 % jonkin muun Keski-Suomen kunnan ja 28 % muun alueen
- Opiskelijoilla oli 22 eri äidinkieltä, 11 % äidinkieli oli muu kuin suomi
- Opiskelijoista 31 % oli työelämässä, 4 % työttömänä, 11 % opiskeli, 49 % eläkkeellä ja 3 % muissa tehtävissä kuten kotiäitinä.

Ilmoittautuneiden määrä ei kerro täyttä tietoa toiminnan vaikuttavuudesta, sillä kesäyliopisto järjestää myös yleisölle avoimia tilaisuuksia, joihin ei edellytetä ilmoittautumista ja näihin tilaisuuksiin osallistui arvion mukaan noin 1000 henkilöä. Kaikkiin kesäyliopiston järjestämiin tilaisuuksiin ja koulutuksiin osallistui yhteensä noin 5500 henkilöä. Lisäksi Ikääntyvien yliopiston luennoille kertyi osallistumisia toimintavuonna noin 26500, kun huomioidaan yhteistyöopistoilla luentoja seuraavien määrä. Yhteistyöopistojen osallistujia tai opetustunteja ei kirjata kesäyliopiston tilastoihin.

Taulukko 1. Opiskelijamäärät kesäyliopiston eri painopistealueilla vuonna 2025. Ilmoittautumattomien määrät ovat arvioita.

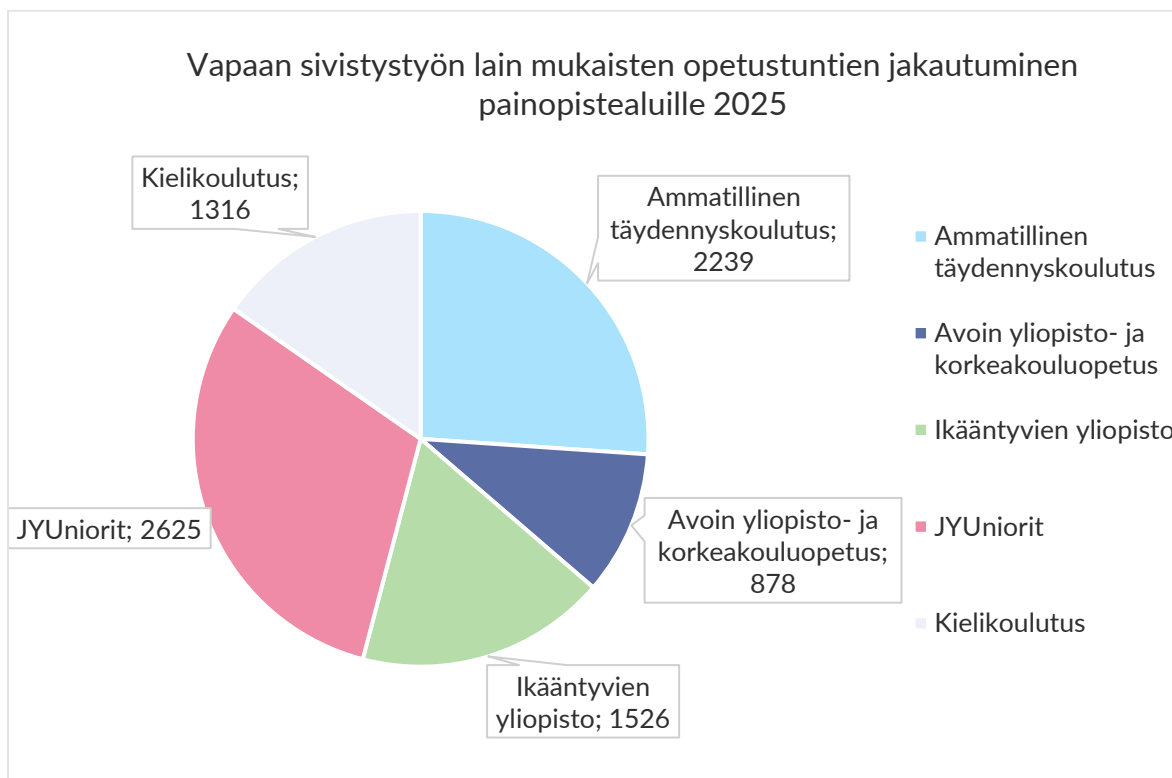
	2021	2022	2023	2024	2025
Avoin korkeakouluopetus	259	227	145	198	152
Ikääntyvien yliopistotoiminta	1293	1539	1352	1394	1753
ilmoittautumattomat	700	100	1000	1000	1000
Ammatillinen täydennyskoulutus (ml. tilauskoulutukset vuosina 2021–2024)	2945	1136	695	856	1122
ilmoittautumattomat	300	0	0	0	40
Kielikoulutus		169	527	247	317
JYUniorit (sis. toisen asteen kurssit vuosilta 2021–2024)	154	843	535	629	511
ilmoittautumattomat	10	1000	1000	1000	1000
Maahanmuuttajille suunnattu koulutus (ml. tilauskoulutukset)	16	41	75	61	52
Yhteensä ilmoittautuneita opiskelijoita	4667	3955	3329	3385	3533
Ilmoittautumattomat opiskelijat	1010	1100	2000	2000	2000
Kaikki opiskelijat yhteensä	5677	5055	5329	5385	5533

Kuvio 1. Opiskelijamäärät painopistealueittain vapaan sivistystyön lain mukaisissa koulutuksissa vuosina 2022–2025 (sis. arvion ilmoittautumattomista).

3.2 Opetustunnit

Opetusta järjestettiin 8560 vapaan sivistystyön lain mukaista tuntia ja muuta opetusta, esimerkiksi hanketoimintaa, UMAKO-kursseja ja koulutuskorikursseja, 820 tuntia. Edellisen vuoteen nähden opetustuntien määrä väheni noin 3500 tuntia. Painopistealueista opetustuntien vähenemä näkyi erityisesti ammatillisten lisäkoulutusten, työelämälähtöisten kielikoulutusten ja avoimen korkeakouluopetuksen toteutusten määrissä. Aiempina vuosina näihin opintoihin on ohjautettu aikuiskoulutustuella.

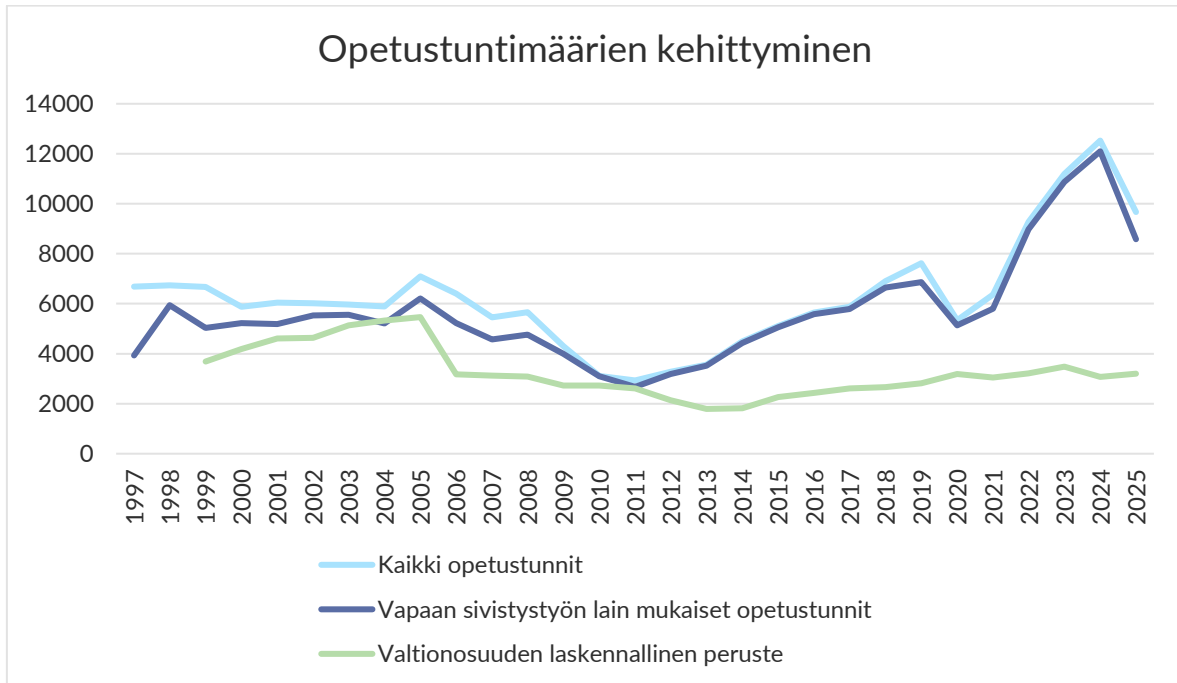

Kuvio 2. Vapaan sivistystyön lain mukaisten opetustuntien jakautuminen painopistealuille 2025.

Kesäyliopiston tuntikertymä on kasvanut tasaisesti vuodesta 2012 lähtien, lukuun ottamatta koronapandemiavuosia (kuvio 3). Vuosi 2025 oli ensimmäinen, jolloin kesäyliopistolla ei ollut enää tarve kilpailla muiden kesäyliopistojen kanssa rahoitukseen vaikuttavasta tuntikertymästä, sillä vuonna 2025 opetusta järjestettiin ensimmäisen kerran uuteen rahoitusmalliin nojaten. Uuden rahoitusmallin mukaan kesäyliopiston rahoitus perustuu ennalta kiinnitettyyn tuntimäärään. OKM:n päätöksellä kesäyliopisto saa valtionrahoituksen, kun vapaan sivistystyönlain mukaisia tunteja järjestetään vähintään 3204. Tavoitetuntimäärä ylitettiin. Opetustuntimäärää pudotti edellisestä vuodesta merkittävästi ammatillisten koulutusten väheneminen, sillä vuosi 2024 oli viimeinen, jolloin opiskelijoilla oli mahdollisuus rahoittaa opintojaan aikuiskoulutustuella.

Taulukko 2. Opetustuntimäärien kehitys vuosina 2020–2025 (*[Kesäyliopistojen opetustoimen valtionosuuden sovellusraportti](#))

Vuosi	Kaikki opetustunnit	Vapaan sivistystyön lain mukaiset opetustunnit	Valtionosuuden laskennallinen peruste	Valtionosuuden laskennallinen peruste kotoutumissuunnitelman mukaiseen rahoitukseen
2020	5334	5137	3183	174
2021	6370	5805	3047	134
2022	9268	8973	3210	254
2023	11189	10874	3479	615
2024	12527	12098	3068 (vos-leikkaus -20 %)	577
2025	9675	8584	3204 *	462

Kuvio 3. Opetustuntimäärien kehitys vuosina 1997–2025

4 HALLINTO

4.1 Kesäyliopistoyhdistys

Kesäyliopistoyhdistys kokoontui vuonna 2025 kaksi kertaa. Sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 25.4. ja syyskokous 28.11.2025. Jyväskylän kesäyliopiston hallitus kokoontui vuoden aikana neljä kertaa: 21.3., 26.5., 24.10. ja 11.12.2025. Hallituksen puheenjohtajana toimi Jyväskylän yliopiston vararehtori Pasi Raiskinmäki ja varapuheenjohtajana Jyväskylän yliopistosäätiötä edustava Sanna-Mari Jyräkoski.

Jyväskylän kesäyliopistoyhdistyksen hallituksen jäsenet (varajäsenet) v. 2025

Jyväskylän yliopisto Merja Karjalainen (Irene Ylönen 24.10.2025 asti), Jyväskylän kaupunki Eino Leisimo (Tuija Rasinen), Jyväskylän yliopistosäätiö Sanna-Mari Jyräkoski (Antti Määttä), Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta Juho Hyytinen (Heli Ylikoski), Jyväskylän ammattikorkeakoulu Sirpa Tuomi (Maarit Korva), Keski-Suomen hyvinvointialue Pekka Neittaanmäki (Katri Savolainen), Keski-Suomen liitto Leena Lyytinen (Matti Leino), Hankasalmen kunta Miikka Laihonon, (Konneveden kunta Kati Laine-Rissanen), Joutsan kunta Eero Peltoniemi (Luhangan kunta Juhani Räsänen), Keuruun kaupunki Marko Nevalainen (Äänekosken kaupunki Niina Rautanen), Laukaan kunta Jussi Silpola (Uuraisten kunta Satu Nieminen), Kyyjärven kunta Sanna Honkonen, (Karstulan kunta (1. varajäsen) Kirsti Keihäsvuori, Saarijärven kaupunki (2. Varajäsen) Arja Siikström), Viitasaaren kaupunki Anni Riihimäki (Pihtiputaan kunta Jutta Hartojoki).

Yhdistyksen tilintarkastajat: KHT Anne-Mari Ulfves ja KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Anna-Riikka Maunula. Varatilintarkastajat: KHT Matti Paananen ja KHT Johanna Gråsten.

Toimintavuonna yhdistyksellä oli 21 yhteisöjäsentä: Hankasalmen kunta, Joutsan kunta, Jyväskylän ammattikorkeakoulu, Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän yliopistosäätiö, Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta, Karstulan kunta, Keuruun kaupunki, Keski-Suomen liitto, Keski-Suomen hyvinvointialue, Konneveden kunta, Kyyjärven kunta, Laukaan kunta, Luhangan kunta, Pihtiputaan kunta, Saarijärven kaupunki, Uuraisten kunta, Viitasaaren kaupunki, Äänekosken kaupunki ja 2025 jäseneksi hyväksytty Kivijärven kunta.

Jyväskylän kesäyliopiston jäsenyydet: Suomen Kesäyliopistot ry. (SKYOT), Sivistysala ry. (Sivista), Keski-Suomen Opistopiiri ry. Keski-Suomen yhteisöjen tuki ry. (KYT), European Children's Universities Network (EUCU.NET) ja The International Association of Universities of the Thid Age liitossa (AIUTA).

Kesäyliopiston toimihenkilöt 2025

Rehtori KM Leena Meriläinen

Koulutussuunnittelija FM, YTM Tuomo Kuivalainen (työvapaalla 1.9.2025-31.8.2026)

Koulutussuunnittelija KTT Kristiina Niemi-Kaija

Koulutussihteeri yo-merkonomi Jaana Rossi
 Koulutuskoordinaattori KM Aada Ruhanen
 Koulutussuunnittelija FM Jenni Panula-Ontto (perhevapaalla 4.8.2025 alk.)
 Koulutussuunnittelija KM Annika Knuutila
 Koulutussuunnittelija FM Marika Myllymäki (perhevapaalla 1.9.2025 alk.)
 Koulutussuunnittelija KTM Maarit Viljakainen (12.8.2024 -21.3. 2025Digibuustii -hanke)
 Koulutussuunnittelija TtM Heidi Kervinen (24.3.2025-31.8.2026 Digibuusti -hanke)
 Koulutussuunnittelija KM Ada Huuhtanen (Kuivalaisen sijaisuus) 4.8.2025-3.8.2026
 Koulutussuunnittelija FM Annika Hasanen 4.8.2025 - 31.3. 2026 (Panula-Onton sijaisuus)
 Harjoitteleva koulutussuunnittelija FM Fanni Alakarhu, 28.4.-25.7.2025
 Harjoitteleva koulutussuunnittelija KM Hanna Mäkinen

Hallinto- ja tukipalvelutehtävissä tehtiin 9,2 henkilötyövuotta (vuonna 2024, 8,6) ja opetus-
 tehtävissä laskennallisesti 4,4, jonka lisäksi osa opetuksesta järjestettiin toimeksiantosuhteina.
 Työsuhteissa noudatettiin yksityistä opetusalaan koskevaa työehtosopimusta. Ruuhkatilanteissa
 ja projektiluontoisissa tehtävissä hyödynnettiin Jyväskylän yliopiston tutkinto-opiskelijoiden
 apua. Vuosi oli henkilöstön näkökulmasta haastava, sillä vuoteen sattui useita henkilöstömuu-
 toksia ja myös sairauspäivien määrä oli tavanomaista korkeampi. Työterveyden edustajien
 kanssa seurattiin työhyvinvointia ja päivitettiin työterveydenhuollon toimintasuunnitelma.

Ostopalveluina ostettiin taloushallintopalvelut Cimson Yrityspalveluilta, IT-tuki sekä Peda.net-
 oppimisympäristö Jyväskylän yliopistolta, Hellewi-kurssinhallintaohjelman tuki Hilla Group
 Oy:ltä, verkkomaksupalvelut Paytrail Technology Oy:stä, työterveyspalvelut Mehiläinen Oy:ltä,
 työajanseuranta Aacon Oy:ltä, Procounor taloushallinto-ohjelma Finago Oy:ltä, Zoom-lisenssit
 ostettiin Ilona IT:ltä SKYOT:n kautta yhteishankintoina.

Opetus- ja ohjauspalkkioita maksettiin kertomusvuonna 120 henkilölle, joiden lisäksi opetus-
 palkkioihin rinnastettavia maksuja kohdistui avoimille yliopistoille osana monimuoto-opetuk-
 sesta maksettuja maksuja ja ostettaessa koulutuspalveluja yrityksiltä. Digineuvojat, yliopiston
 tutkinto-opiskelijat ja satunnaiset yksittäiset kouluttajat antoivat opetusta tai ohjausta osin il-
 man opetuspalkkiota. Yhteensä opetusta tai ohjausta antoi noin 190 henkilöä.

Tavoitteet vuodelle 2025	Toteutuminen
Päätoimista henkilökuntaa on 8–9. Henkilötyövuosiker- tymä on enintään 9, joista vähintään 2 htv:tta katetaan hankerahoituksella.	Päätoimista henkilökuntaa oli 9, joista n. 2 hankerahoituk- sella (htv 9,22).
Henkilöstön hyvinvointia ja osaamisen ylläpitoa tuetaan kehityskeskustelujen pohjalta ja yhteistyössä työterveys- huollon kanssa. Päätoimiset työntekijät kehittävät osaa- mistaan vuoden aikana yksilöllisten tarpeiden pohjalta (vähintään 4 koulutuspäivää/vuosi).	Kehityskeskustelut toteutuivat, työhyvinvointia seuratiin, sovittiin tehostetuista työssä jaksamista varmistavista toimista, päivitettiin työterveyden toimintasuunnitelma. Osaamisen kehittämisessä keskityttiin kestävästi kehityk- sen teemoihin. Koulutuspäivätavoite toteutui osalla hen- kilöstöstä.
Kansainvälisiä kontakteja vahvistetaan mm. Erasmus+ ja/tai Nordplus-hankkein	Toteutui sekä opiskelija- että henkilöstö- ja opettajaliik- kuvuuksina.

4.2 Toimi- ja opetustilat

Kesäyliopiston toimisto on vuokrattu Jyväskylän yliopistolta Agora-rakennuksesta. Vuoden 2025 aikana toimisto muutti samassa rakennuksessa paremmin toimivaan tilaan, jossa on käytössä 62,49 m² (95,4 jyv-m²). Henkilöstöllä on mahdollisuus työskennellä myös etätöissä enintään puolet työajasta.

Opetusta järjestetään sekä verkossa että lähiopetuksena. Lähiopetusta järjestettiin pääasiassa Jyväskylän yliopiston tiloissa, mutta myös mm. Jyväskylän kansalaisopiston, Hotelli Alban sekä Keski-Suomen yhteisöjen tuen ja Rutalahden nuorisoseuran tiloissa.

Kontaktiopetusta tai tilaisuuksia järjestettiin Jyväskylän lisäksi Hankasalmella, Joutsassa, Karstulassa, Keuruulla, Laukaassa, Petäjävedellä, Kyyjärvellä ja Saarijärvellä. Verkko-opetukseen osallistuttiin kaikista Keski-Suomen kunnista.

Digibuusti! -hankkeen puitteissa tilaisuuksia tai koulutuksia järjestettiin Kannonkoskella, Kyyjärvellä, Karstulassa, Kinnulassa, Kivijärvellä, Saarijärvellä, Pihtiputaalla, Jämsässä, Muuramessa, Joutsassa, Uraisilla, Toivakassa, Viitasaarella, Äänekoskella ja Jyväskylässä.

4.3 Markkinointi ja tiedottaminen

Jyväskylän kesäyliopiston markkinointiviestintää sekä tiedottamista toteutettiin viestintäsuunnittelijavetoisesti, mutta tiiviissä yhteistyössä eri toiminta-alueiden koulutussuunnittelijoiden kanssa. Markkinointikanavia olivat sosiaalinen media (Facebook, Instagram, LinkedIn), Google Ads, uutiskirjeet eri kohderyhmille, tiedoteviestit ja esitteet omille vanhoille asiakkaille sekä yhteistyö koulutus.fi-alustan kanssa. Suomen kielen intensiivikursseilla asiakkaita tavoiteltiin myös saksalaisella OBS! -verkkosivulla. Lehtimainoksilla tavoiteltiin pääasiassa ikääntyvien yliopiston osallistujia sekä paikallisesti ympäri maakunnassa järjestettävään Digibuusti-hankkeen toiminnan osallistujia. Vuoden aikana näkyvyyttä vahvistettiin myös osallistumalla paikallisiin messutapahtumiin ja esittelemällä toimintaa maakunnassa Digibuusti-hankkeen tapahtumissa.

Kustannustehokkain markkinointikanava oli yhteistyö koulutus.fi-alustan kanssa. Sopimusta päätettiin jatkaa vuodelle 2026 entistä laajempaan, ja sopimuksessa aktiivisia koulutuspaikkoja kasvatettiin kymmenestä paikasta 15:een. Vuonna 2025 koulutus.fi-sivuston kautta tulleet alustavat ilmoittautumiset olivat koulutusmaksuiltaan 75 000 euron arvoiset, mikä oli puolet enemmän kuin edeltävänä vuonna. Koulutus.fi-sivuston hyöty perustuu siihen, että sivusto on hyvin hakukoneoptimoitu ja asiakas löytää koulutustemme pariin todennäköisemmin alustan kautta kuin kesäyliopiston omien verkkosivujen/verkkokaupan kautta.

Pyrimme tasaisempaan orgaaniseen (ei-maksettuun) näkyvyyteen luomalla aktiivisesti sisältöä sosiaaliseen mediaan kaikista toiminta-alueista. Käytimme apuna sosiaalisen median julkaisuka-

lenteria, johon on jaettu julkaisuvuoroja toiminta-alueittain. Lisäksi julkaisimme opiskelijoil-
tamme saamia positiivisia palautteita. Koulutusten näkyvyyttä edisti myös tyytyväisten asiak-
kaiden kautta levinnyt tieto sekä kouluttajien apu mahdollisten asiakkaiden tavoittamisessa.

Ilmoittautumisaktiivisuus jakautui tasaisesti koko vuodelle, ja lukukausittain käynnistyi suunnil-
leen saman verran koulutuksia. Koulutuksen peruuntuminen oli selvästi todennäköisempää uu-
sien koulutusavausten kohdalla.

Vuoden aikana medianäkyvyyttä saatiin erityisesti Ikääntyvien yliopistolle, JYUniorit Lasten ja
nuorten yliopistotoiminnalle, sekä Digibuusti! -hankkeelle aktiivisen tiedotuksen kautta.

Tavoitteet vuodelle 2025	Toteutuminen
Markkinointia kehitetään edelleen johdonmukaisemmaksi tehok- kaan sisäisen viestinnän avulla. Pidetään tarkasti huolta, että markkinointia tapahtuu kaikissa toimintavuodoissa. Jokaisen koulutuksen markkinointia varten tehdään realistinen suunni- telma koulutussuunnittelijan kanssa ja pohditaan kohderyhmä, markkinointikanavat ja aikataulu.	Toteutui. Erityisesti ammatillisten koulutusten markkinoinnissa markkinointia on tehty syste- maattisesti yhteistyössä koulutussuunnittelijoi- den kanssa.
Hankitaan uutta tietoa ja osaamista Jyväskylän kesäyliopiston verkkosivujen sekä Hellewin verkkokaupan hakukoneoptimoin- nista ja kehitetään niitä.	Ei toteutunut.
Kasvatetaan Jyväskylän kesäyliopiston uutiskirjeen tilaajamäärää 3000 tilaajaan.	Ei toteutunut.
Lisätään edelleen mediatiedotteiden määrää eri toimintamu- doista ja hankkeista. Kehitetään tiedotteita hiomalla uudenlaisia ja ajankohtaisia uutiskärkiä. Pyritään saamaan mediassa läpi 10 tiedotetta vuodessa.	Toteutui osin (8 tiedotetta).
Edunvalvonta otetaan osaksi arjen työtä ja sovitaan tiimissä, millä käytännön toimilla edistämme päättäjien, median ja maakunnan asukkaiden ymmärrystä kesäyliopistojen tuomista mahdollisuuksista ja merkittävästä roolista alueellisena kouluttajana. Osallistu- taan kesäyliopistoverkoston yhteiseen edunvalvontatyöhön omien resurssien mukaan.	Toteutui osin, mm. osana kuntapäätäjäkoulu- tusta maakunnallisesti sekä osana valtakunnal- lista kesäyliopistojen edunvalvontatyötä, mutta edunvalvontatyön tulisi olla suunnitelmallisem- paa.

4.4 Toiminnan talous

Kesäyliopiston talous on tasapainossa, ja kesäyliopistolla on omaa pääomaa turvaamassa toiminnan jatkuvuutta mahdollisissa äkillisissä rahoitukseen tai toimintaan kohdistuvissa muutostilanteissa. Aiempina vuosina kertynyttä ylijäämää sijoitettiin vuonna 2024 Nordea-pankin ohjauksella rahastoihin.

Kesäyliopistoyhdistys ry:n tulot vuonna 2025 olivat yhteensä 1 659 561 euroa ja menot 1 347 9999 euroa. Tuottoja tarkastellen vuoden 2025 opiskelijamaksukertymä oli asetetun tavoitteen mukainen ja valtionrahoitus pysyi edellisvuoden tasolla. Tuloissa näkyy vuonna 2024 toteutettujen hankkeiden ja laskuttamatta jääneiden maksujen tuottoja, jotka on tilitetty kesäyliopistolle vuoden 2024 tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen (n. 120 000 euroa). Suurimmat menoerät muodostivat henkilöstökulut -734 351 euroa (henkilöstö- ja opetuspalkat, palkkiot ja sivukulut) ja ostetut opetuspalvelut -336 250 euroa.

Opiskelijamaksujen osuus tuloista oli 50 % ja valtionosuus kattoi tuotoista 24 %, hanketulot 23 %, avustukset ja jäsenmaksut kattoivat tuotoista 2 %.

Taulukko 3. Jyväskylän kesäyliopiston rahoituslähteet vuosina 2021–2025

Tulot	2021	2022	2023	2024	2025
Opiskelijamaksut	633 287	703 265	710 999	1 032 629	835 910
Opetus- ja kulttuuriministeriö; opetustuntiperusteinen valtionosuus (sis. Umako-rahoitus)	310 626	353 127	437 846	408 249	404 202
Jyväskylän kaupunki, Joutsan kunta yleisavustus ja muut tuet	20 500	15 000	15 000	18200	18 200
Yhdistyksen jäsenten jäsenmaksut	9025	9500	9500	9500	9975
Muut tuotot (hankkeet)	393 585	250 801	257 809	255 539	379 294
Varainhankinnan muut tuotot	0	1308	0	0	2782
Korko- ja sijoitustuotot	34	273	108	205	9198
YHTEENSÄ	1 367 057	1 333 274	1 43 1262	1 716 856	1 659 561

Vuoden 2025 tilinpäätökseen kirjattiin ylijäämäisenä tuloksena 283 743 euroa (2024 ylijäämä oli 120 442 euroa). Yhdistyksen hallitus ehdottaa, että tilikauden ylijäämä siirretään oman pääoman lisäykseksi edellisten tilikausien voittovarot -tilille. Tämän jälkeen oma pääoma on 1 349590,42 euroa. Vuonna 2024 ylijäämää sijoitettiin Nordea pankin kautta korko- ja osakera-rahastoihin ja edelleen vuonna 2025 siirrettiin rahastosalkkuun 50 000 euroa.

Tavoitteet vuodelle 2025	Toteutuminen
Tavoitteena on vakaan talouden ylläpito, menojen ja tulojen tasapaino huomioiden kesäyliopiston valtionrahoitusta koskevat ja yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset.	Tavoite saavutettiin.

Jyväskylän kesäyliopiston hallitus 19.3.2026.